

Stanislav Hanzl – v roce 2023 si připomínáme 85 let od jeho narození

17. 12. 1938 - 14. 6. 1996

Dne 17. prosince tomu bude právě osmdesát pět let, kdy se v roce 1938 narodil prof. Ing. Stanislav Hanzl, CSc., první rektor Českého vysokého učení technického v Praze, zvolený po roce 1989. Zemřel po těžké a zákeřné nemoci ve věku nedožitých 58 let.

Narodil se 17. 12. 1938 v Praze. Vystudoval Střední průmyslovou školu strojní. Vysokoškolské vzdělání získal na Českém vysokém učení technickém v Praze, kde v roce 1962 absolvoval na fakultě strojní obor strojírenská technologie, se zaměřením na nauku o materiálech. Vědecká a odborná činnost profesora Hanzla potvrzuje jeho hluboké znalosti v oboru, kterému se celý život věnoval.

V letech 1962 - 64 spolupracoval se Stavebním ústavem ČVUT, odd. ocelových konstrukcí, v roce 1964 působil na strojní fakultě ČVUT, katedře nauky o tváření, slévání a svařování. V roce 1968 prošel odbornou praxí v závodě ČKD - Slévárny. Postdoctorate Fellowship ve švédském Ústavu pro výzkum kovů ve Stockholmu absolvoval v roce 1973. V letech 1976 - 78 přednášel v Instit of Management and Technology v Enugu v Nigérii. Další tři roky tam působil jako technický ředitel a konzultant pro technické školství, metalurgii a strojní inženýrství u firmy Multivar systems (Nig.) Ltd. V letech 1983 - 89 se aktivně účastnil světových slévárenských kongresů.

Prof. Ing. Stanislav Hanzl, CSc. je autorem a spoluautorem 81 vědeckovýzkumných zpráv (v mnoha případech šlo o těsnou spolupráci s průmyslovými podniky), autorem 80 odborných článků, referátů, statí, publikací a přednášek na kongresech, konferencích a sympoziích a také autorem patentů a 7 patentových přihlášek.

V roce 1973 obhájil disertační práci v oboru Strojírenská technologie a získal vědeckou hodnost CSc. Po předložení habilitační práce v roce 1976 získal titul docenta až v roce 1983. V dubnu 1991 byl jmenován profesorem.

V lednu 1990 byl zvolen prvním rektorem ČVUT po listopadu 1989. V této funkci byl potvrzen volbou akademického senátu školy v prosinci 1990 a opětovně v roce 1993. Jako rektor největší technické univerzity v ČR si byl vědom důležitosti svého poslání - transformovat České vysoké učení technické a nastolit demokratické principy v řízení vysokých škol. Byl jedním z největších představitelů českého školství po roce 1989, který imponoval nejen svou odbornou erudicí, ale i širokým rozhledem a celou svou charizmatickou osobností, ovlivňující všechny, kteří se s ním setkávali.

Byl přesvědčen, že metodika studia musí ustoupit od přemíry informací a faktů k výuce analytického způsobu uvažování a výchově k samostatnosti, odpovědnosti a zdravému sebevědomí absolventů. Studijní program by měl být podle Stanislava Hanzla koncipován tak, aby student ČVUT po absolvování získal především:

- kvalifikaci v oboru
- kritické myšlení
- schopnost komunikace
- schopnost "učit se"
- kulturní a globální uvědomění
- chápání úlohy techniky ve společnosti
- "sportovní" cílevědomý přístup k rozvoji vlastní osobnosti.

Své představy o technické univerzitě ČVUT zveřejnil v řadě článků a statí otištěných v "Informačním bulletinu ČVUT", zejména v letech 1993 - 1995. Myšlenky tam obsažené nezestárly, jsou aktuální a jsou trvalým zdrojem poučení a inspirace i dnes.

Uznáním vynikající práce bylo jeho zvolení předsedou České konference rektorů i zvolení členem výkonného výboru Asociace evropských univerzit. Aktivně pracoval i v dalších institucích. Byl prezidentem Asociace strojních inženýrů, předsedou vědecké rady Národního technického muzea,

členem Nadace Patria, členem představenstva Svazu průmyslu a dopravy České republiky, místopředsedou Nadace Pangea, ředitelem festivalu TECHFILM, místopředsedou české asociace Římského klubu, předsedou České slévárenské společnosti a jejím zástupcem ve světovém orgánu - C.I.A.T.F.

Zemřel uprostřed činorodé práce na zákeřnou nemoc 14. června 1996. V prof. Ing. Stanislavu Hanzlovi, CSc. ztratilo ČVUT v Praze i české vysoké školství nejen vynikajícího odborníka, ale také člověka vzácných osobních kvalit. Na počest tohoto vynikajícího muže byla v roce 1997 zřízena "Nadace profesora Stanislava Hanzla" (od roku 1999 nese název "Nadační fond ČVUT Stanislava Hanzla"), s cílem podporovat vzdělávání českých vysokoškolských studentů technických oborů na fakultách a vysokoškolských ústavech v Praze.

V září 2016 se prof. Ing. Stanislav Hanzl, CSc. stal in memoriam čestným občanem Prahy 6.

Doc. Ing. Antonín Pokorný, CSc.
Předseda Správní rady NF Stanislava Hanzla